

İstanbul, 30.10.2024

DUYURU 626

Konu: Yapılmakta olan yatırımların enflasyon düzeltmesi kararının dönem kazancıyla ilişkilendirilmeyeceği, tasfiye ve iflas halindeki şirketlerde 2024 ve 2025 yılı enflasyon düzeltmesi kar ya da zararının vergilendirmede dikkate alınmayacağı, ödeme ve tahsilatlarda tevsik zorunluluğu hk.

1. Yapılmakta Olan Yatırımların Enflasyon Düzeltmesi Karının Dönem Kazancıyla İlişkilendirilmeyeceği

30.10.2024 Tarih ve 32707 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7529 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınır.”

Madde 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. Tasfiye ve İflas Hallerindeki Şirketler 2024 ve 2025 Hesap Dönemlerinde Yapılan Enflasyon Düzeltmesinden Kaynaklanan Kâr/Zarar Farkını Kazancın Tespitinde Dikkate Almayacaklardır

Bilindiği üzere Vergi Usul Kanununun geçici 33. Maddesi uyarınca bankalar, Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

30.10.2024 Tarih ve 32707 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7529 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile geçici 33. Madde kapsamına “tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları” de ilave edilmiştir. Böylece tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler, iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı, kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Değişiklik 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. Ödeme ve Tahsilatlarda Tevsik (Banka Aracılığıyla Ödeme) Zorunluluğunun Kapsamı Genişletildi Uygulamaya Yönelik Önemli Örnekler Verildi

18.10.2024 Tarih ve 32696 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 459\)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sıra No: 572\)](#) uyarınca aşağıdaki düzenleme ve açıklamalar yapılmıştır.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (mükellef olmayanların kendi aralarında yapacakları işlemler hariç olmak üzere) yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu zorunluluk kapsamında, mükellef olmayanlar da, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları alımlarına ilişkin 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapacaklardır.

Örnek: Kamu kurumunda memur olarak çalışan Bay (A) evinde kullanmak üzere, beyaz eşya perakende ticareti ile uğraşan (B) Ltd. Şti.'nden 20.000 TL tutarında bir buzdolabı satın almıştır. Söz konusu buzdolabının tutarı 7.000 TL'lik haddi aştığından bu işleme ait tahsilat ve ödemenin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir. Söz konusu tahsilat ve ödemede tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda memur Bay (A) ve (B) Ltd. Şti.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Tevsik zorunluluğu kapsamındaki ödemelerin tahsilatı yapanın hesabına, bizzat aracı finansal kurumların şubelerine gidilmek ve işleme ait açıklamalara da yer verilmek suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacaktır.

Örnek: Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (C), mobilya perakende ticareti ile uğraşan (D) Ltd. Şti.'den 15.000 TL tutarında bir masa satın almıştır. Bay (C) söz konusu ödemeyi gerçekleştirmek için (D) Ltd. Şti.'nin hesabının bulunduğu bankanın bir şubesine gitmiş, işleme ait açıklamalara yer vermek ve karşılığında banka dekontu almak suretiyle ödemeyi yerine getirmiştir. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmuş sayılacak ve Bay (C) ile (D) Ltd. Şti.'ne ceza uygulanmayacaktır.

Örnek: Herhangi bir banka hesabı veya kredi kartı bulunmayan Bay (E), cep telefonu perakende ticareti ile uğraşan Bay (F)'den 25.000 TL tutarında bir cep telefonu satın almıştır. Bay (E) söz konusu cep telefonunun bedelini işlem anında nakit olarak Bay (F)'ye ödemiştir. Bay (F) ise söz konusu tutarı banka şubesine giderek kendi hesabına yatırmıştır. Bu durumda tevsik zorunluluğuna uyulmamış olacak ve Bay (E) ile Bay (F)'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

459 No.lu Tebliğin “4.2. Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler” başlıklı bölümünün (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

h) Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (mükellef olmayanlar hariç olmak üzere) yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.)

Durum bilgilerinize sunulur.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'ye, işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

**Saygı ile,
ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**